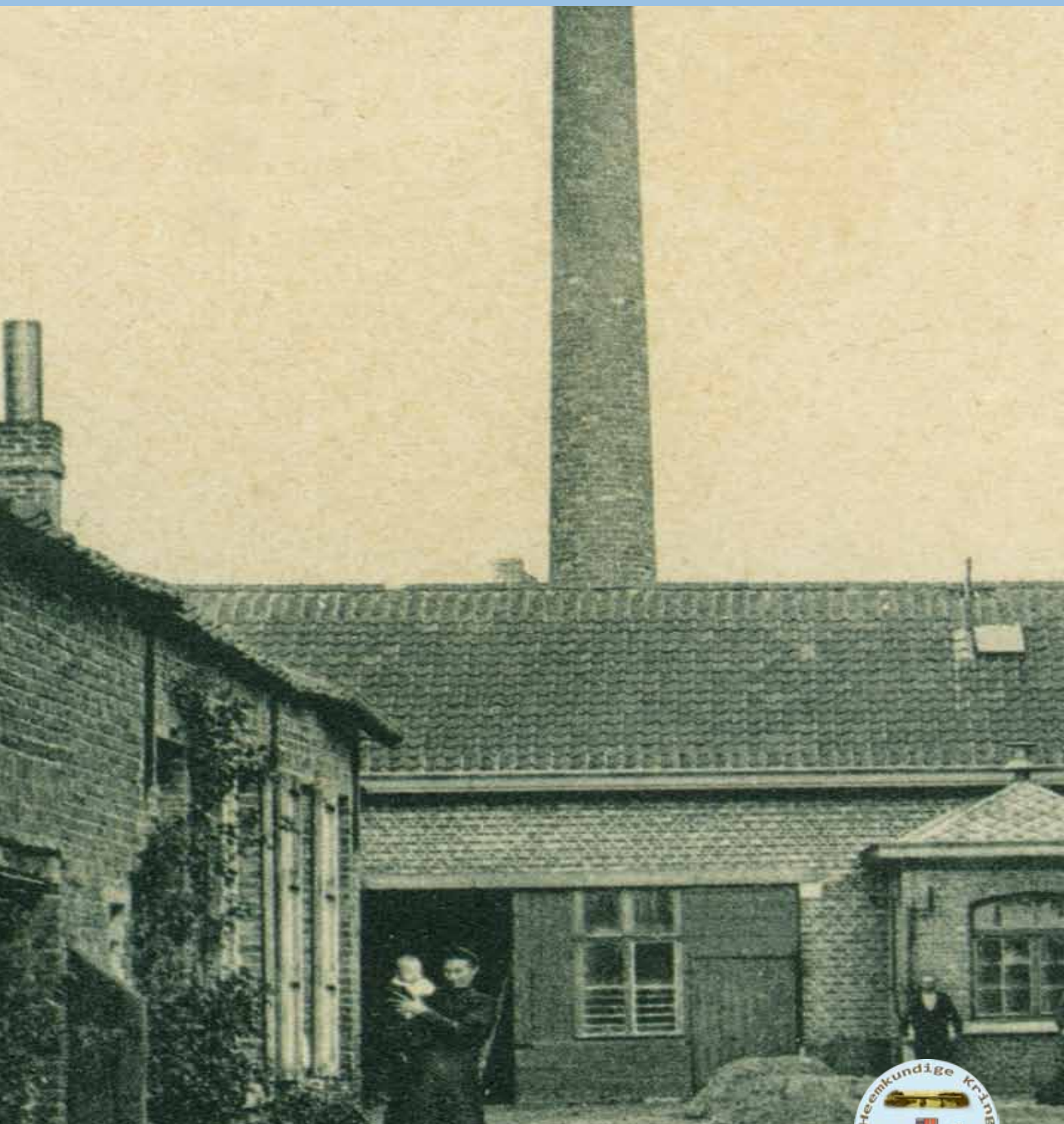

Heemkundige Kring Dr. Croquet - Walem

MAGAZINE 70 - 1947 - Van Genechten

Driemaandelijks uitgave : juli - augustus - september 2023

Colofon

Dit magazine is een uitgave van
vzw Heemkundige Kring
Dr. Croquet Walem

Maatschappelijke zetel:
Koning Albertstraat 9
B-2800 Walem

www.heemkundewalem.be
info@heemkundewalem.be

U kan lid worden door
overschrijving van
15 euro op rekening nr.:
BE23 7512 0773 0691
dan krijgt u de volgende nummers
van ons tijdschrift in uw bus.

**Redactie en medewerkers
van dit nummer:**

**Richard Hofmans
Staf Daems
Hugo Rom
Tom Van Buggenhout**

**Foto voorpagina:
Azijsfabriek St. Michel**

Onze ereleden

B vB architecten BV	Morrens Paul
Balzarini J. - Delwiche J.	Nauwelaerts Eugene
Bellon Bert - Loïselle Martine	Nuyts Dirk
Belmans Wilfried	Peeters Henri
Bruynseels Marc	Poot Jaak
Caelen Karel - Lucas Van de Leur	Ressler Alex
Carpentier Christiane	Ressler Willy
Ceulemans Bouwewijn	Richard Hofmans
Coeckelbergh Willy	Rom Hugo
Daems Rik	Rymenams Frans
Daems Staf	Steensels D. - Van Malderen S.
De Coster J. - Guyot Lalignant A.	Vaes Karel
De Greve Frans	Van Buggenhout Tom - Veys Ann
De Groef Gerard	Van den Heuvel Inge (Fotografie)
De Koninck Jan	Van Genechten Gaby
De Laet Pieter	Van Look Juliette
De Win - Van Reeth	Van Malderen Stefaan
Dokter Liekens Jo	Vandamme Ricardo
Dox - Vercammen	Vander Kuylen Bart (Dierenarts)
Duquene S. - Van Buggenhout C.	Vansant Elza
Figeys Jos	Verbeeck Ludo
Gebroeders Peeters BVBA (Schrijn- werkerij)	Vercammen Fons (AXA Bank)
Gijsemans Jan	Vergaelen Robert
Gilon Els (Haarstudio Ellix)	Voet Hans - Nuyts Magda
Gilon-Tielemans	Wouters Gerald (Aannemer)
Hendrickx Willy	
Honsia Clara	
Huysmans Florentina	
Janssens Pieter	
Laurent Olivier	
Marivoet Herman	
Marivoet Martin	
Marivoet Walter - van Berckelaer Liz	
Merckx Eddy - Tanghe Annabel	
Michiels Frank	
Michiels Victor	

Editoriaal

Eerder dit jaar hebben we Albert Verbiest als honderdjarige in de bloemen mogen zetten. Naar aanleiding daarvan kon ik een interview met hem afnemen. Uiteraard vertelde hij over zijn markante belevenissen tijdens de oorlog. Toen hij teruggekeerd was van de verplichte tewerkstelling in Oost-Europa, vertelde hij was het onbeschrijfelijk hoe goed de vrijheid voelde. Ondanks die vrijheid, zo ging hij verder, waren het nog steeds arme jaren ("maar we waren vrij !").

In die magere jaren na de tweede wereldoorlog, trok er een stoet door Walem: het was feest voor de nieuwe burgemeester. Het was de eerste burgemeester die was gekozen en verkozen, na de donkere jaren.

We vonden het programmaboekje van toen terug, gedrukt op broos en goedkoop papier "van juist na den oorlog". Op zich zegt dat pamfletje misschien niet zo veel, maar opvallend waren de vele advertenties: iedere zaak in het dorp die zichzelf respecteerte kwam erin voor. Het aantal advertenties is opvallend. Dit wordt des te opvallender wanneer je dit vergelijkt met het aantal winkels en zaken die in 2023 nog in Walem actief zijn, althans qua voedingswinkels halen we het niveau van 1947 zeker niet meer.

Een tweede grotere artikel behandelt een gelijkaardig onderwerp. In de archieven vonden we documenten terug over de belastingaanslag van het jaar 1798. In de opsomming van beroepen kunnen we zien hoe zelfbedruipend het dorp toen was. Wie de namen van de belastingbetalers doorneemt, zal ook de achternamen tegenkomen van de soldaten die we in het vorige boekje opsomden als soldaten van Napoleon. De vaders betaalden belastingen, de zonen deden leger dienst.

Verder vindt u nog een "Vroeger en nu" en onze rubriek "Dag Walemaal", we lazen de krant van 1963 en we beantwoorden een vraag over konijnen.

Op 19 november organiseert de heemkundige kring een dag zonder afwas, hiervoor trekken we opnieuw naar Roosendaal. Geen paniek, er staat geen konijn op het menu!

 tvb

Noteer alvast in uw agenda

***Dag
zonder
Afwas***

Zondag 19 november 2023

Op het domein van Roosendaal

Dag Walemaal Jules Van Reeth

Jules Van Reeth werd geboren op 17 juni 1937 in de Kerkhofstraat in Walem.

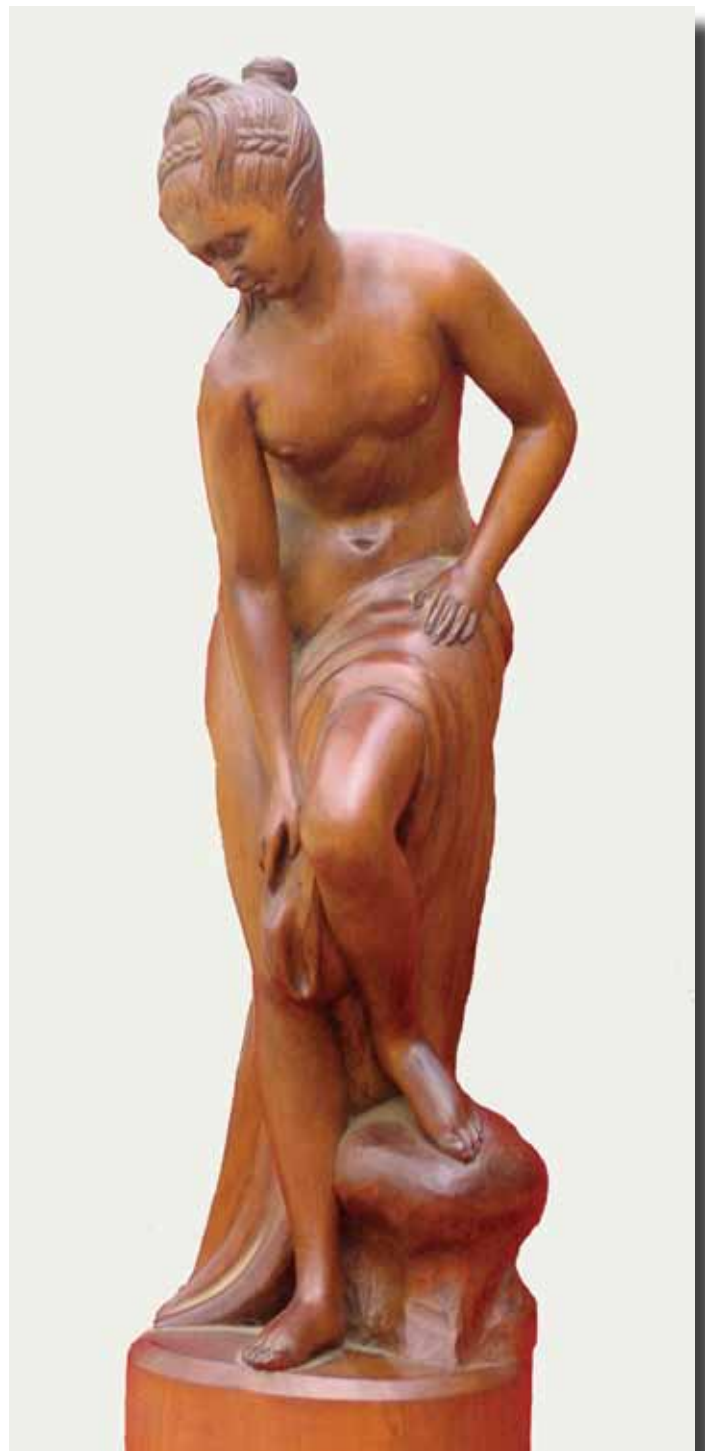
Na de lagere school in zijn geboortedorp volgde hij in de SITO (Stedelijk Instituut voor Technisch Onderwijs) in Mechelen de afdeling beeldhouwen in hout en steen (marmer en arduin). In de opleiding kwam o.a. het sculpteren van ornamenten voor de meubelmakerij voor. Daarenboven volgde hij in de Stedelijke Academie te Mechelen de cursussen boetseren en beeldhouwen onder supervisie van directeur Lode Eyckermans.

Een loopbaan als beeldhouwer bleek echter niet van een leien dak te lopen. Door het verdwijnen van de traditionele Mechelse meubelindustrie na 1960 werden de opdrachten schaars zodat de klassiek opgeleide beeldhouwers elders naar werk moesten zoeken. Jules ging aan de slag in de autoassemblage bij British Motor Corporation (o.a. Mini, Triumph en Jaguar) in Mechelen. Bij de sluiting van het bedrijf sloot Jules er zijn loopbaan na 15 jaar af als inspecteur. Hierna was hij nog werkzaam in een velgengieterij in Hoboken tot hij met pensioen ging.

Hij is nooit gestopt met beeldhouwen. Sporadische opdrachten van Mechelse meubelmakers voor onder andere figuren en wapenschilden op kasten of bedden lieten hem toe zijn artistieke kwaliteiten te uiten. Zijn klassiek geïnspireerde beelden waren zeker de blikvangers op o.a. de "Kunsttentoonstellingen" van de toenmalige Walemse jeugdraad.

Door fysieke problemen met de handen werd op latere leeftijd beeldhouwen nagenoeg onmogelijk voor Jules, maar hij kan alleszins terugblikken op een mooie carrière en velen genieten nog privé van zijn prachtige sculpturen!

 sd

1963: 60 jaar geleden

In 1963 spreekt Maarten Luther King zijn "I have a dream" toespraak uit, tijdens een nationale betoging voor rassengelijkheid te Washington, bijgewoond door ongeveer 200.000 zwarten en blanken en President Kennedy bezoekt Berlijn en brengt zijn verbondenheid met de gedeelde stad tot uiting: "Ich bin ein Berliner" "en in dit jaar wordt hij in Dallas vermoord.

Dichterbij in Italië gaat het automerk Lamborghini van start met een prototype en in Vaticaanstad sterft Paus Johannes XIII. Als opvolger wordt Giovanni Battista Montini uitgeroepen tot paus. Hij neemt de naam Paus Paulus VI aan. In Engeland wordt een trein beroofd met een buit van 2,6 miljoen Pond Sterling, (The Great Train Robbery)

Nederland en België beleven de koudste winter van de 20e eeuw. Deze winter begint, met onderbrekingen, al in november 1962, en duurt tot in maart 1963.

In België tenslotte worden de taalwetten, die al sinds 1873 gestemd werden, van kracht. De taalgrens verdeelt het land in een Nederlands, Frans en Duits taalgebied en zien we de toetreding van de eerste vrouw in het Belgisch leger. Het Antigiftcentrum wordt door dr. Monique Govaerts opgericht. En in Walem, niet vermeld: Z.E.H. Robyns viert zijn zilveren priester jubileum. In de Pastorijstraat braken de elektrische leidingen omwille van een hevig onweer, de meisjes Chiro wordt opgericht en de verkoper Willems van soepen Perfecta wordt aangereden door een auto, gevolg: de frikadellen lagen over gans de straat en Theo Vinckx volgt Morrens op als Burgemeester

Wel vermeld: tracé autosnelweg vastgelegd, velodroom 40 jaar, Pol Schroeven 70 jaar muzikant, aanslag op het fort verijdeld en kettingbotsingen. Dus er is genoeg gebeurd in 1963!

20 juni Gazet van Antwerpen

Tracé van ontworpen autosnelweg vastgelegd

Het staatsblad van 19 juni maakt melding van een Kon. Besluit van 20 mei, waarbij de ontworpen openbare weg Brussel-Mechelen-Antwerpen die door de minister van Openbare Werken geïndiceerd is, bij de categorie der autosnelwegen wordt ingedeeld.

Het tracé loopt over het grondgebied van de volgende gemeenten: Schaarbeek, Evere, Brussel, Diegem, Machelen, Peutie, Vilvoorde, Perk, Elewijt, Weerde, Zemst, Mechelen, Walem, Rumst, Reet, Waarloos, Kontich, Edegem, Wilrijk en Berchem.

Bijgaande kaart geeft een vrij duidelijk beeld van het ontworpen tracé. De snelweg vertrekt te Berchem aan de Grote Steenweg en loopt dan verder over de Prins Boudewijnlaan, die reeds tot Kontich is doorgetrokken, maar vanzelfsprekend tot autostrade dient omgebouwd. De snelweg zal dan verder min of meer gelijklopend met de oude staatsbaan Antwerpen-Mechelen-Brussel ten westen daarvan volgen tot Zemst, waar voornoemde baan gekruist wordt, om dan verder te worden doorgetrokken over Elewijt en Peutie tot aan de hoofdstad.

Van een uitvoeringstermijn wordt echter geen melding gemaakt.

21 juli Het Nieuwblad

Velodroom van Walem bestaat veertig jaar

Jef Schroeven: "In 1964 opnieuw officiële meetings"

Zondag 21 juli 1963 zal het dag op dag 40 jaar geleden zijn dat in de velodroom van Walem

1963: 60 jaar geleden

(210 m.) de allereerste meeting plaats had. Onafscheidelijk blijft daarmee een familienaam verbonden: Schroeven uit Walem! Het is met rechtmatige trots dat de huidige "baanbestuurder" Jef Schroeven ons vertelde over vader. Inderdaad, Theo Schroeven mag aangezien worden als de grondlegger van de wielersport in het Mechelse en de Rupelstreek. Vele ouderen hebben nog rijke herinneringen aan de grote en wielerminnende Theo Schroeven. Een man die praktisch zijn hele leven wijdde aan de sporten niet alleen zijn ambitie en liefde instak, maar ook een groot deel kapitaal. Hoeveel renners er de weg gevonden hebben tot de stiel en hoeveel elementen met raad en daardoor

*Paulus VI - tot paus gekozen op
21 juni 1963*

Theo Schroeven werden gesteund weten we niet; het moet echter een fantastisch getal zijn. Wanneer zondag op de piste van Walem de jubileum meeting plaats heeft, zij het ook van beperkt en onofficieel formaat, dan zal minstens één man met eerbiedig hart terugdenken aan pionier Theo Schroeven!

We bedoelen hier natuurlijk zoon Jef. Nu ook al rond de zestig, maar met nog veel vitaliteit en optimisme in de beweging. En het deert Jef niet dat rond zijn baantje momenteel weinig publiciteit wordt gemaakt. Hoofdzak is dat het er nog "ligt" en nog altijd wat ontspanning en ja ook nog wat sportspektakel brengt. De jeugd, 13- tot 16-jarigen, vlamt er duchtig op los. Zij rijden voor hun palm en een paar franken. Maar ze zijn gelukkig die knapen, strijd lustig en vol naijver. Gelukkig ook die vaders en moeders, omzeggens de enige, maar dan ook de trouwste supporters die men in de Walemse omheining treft op zondagnamiddag. We menen dat door toedoen van Jef Schroeven die jongens een stukje sportageest beleven: gezonden ontspanning onder waakzaam oog, wat lichaamscultuur en wilsterking en wie wel weet....later!

Er zijn voorbeelden: in de eerste plaats Rik Van Steenberghe die als 15- jarige op Walemse piste de eerste lauweren oogstte (op 25 koersen won hij er 19) en tot de hoogste trap klom! Wensen we nu al proficiat aan Jef Schroeven die sinds een tiental jaren de taak van vader overpakte, in dezelfde geest: stoer en kalm. Nochtans heeft de huidige baas de 40- jarige geschiedenis meebeleefd. In zijn jonge jaren was hij een sterke renner. Als nieuweling en junior onweerstaanbaar. Enkele prestaties bij

de onafhankelijken en beroepsrenners, in welke categorie hij kampte tegen Peer Vereycken, Van Rijselberghe, Pol Roosemont, Frans Bonduel en zovele anderen. Spoedig kwam Jef Schroeven in de piste als promotor. Op 21 juli 1923 zag het in de buurt van 't Fort zwart van 't volk. Van de jaren '23 tot '30 beleefde de piste een glorie tijd. Koersen in ploegverband, snelheid en vooral eigen kracht lokte volk, vooral met populaire figuren als Karel Frans (Rumst) Stevens (De Blak) uit Mariakerke ; Marien-Van den Bempt (Herentals) Messiaens-Dhuynslaegers (Oostende) enz. Een minder belangstelling werd opgebeurd door de glorieuze Jan Van Kempen (1932 - '33). Maar de tijden evolueerden. Er moest iets gedaan worden. Schroeven senior schakelde over naar wedstrijden voor vrouwen, maar die liep faliekant uit: de B.W.B.; schrapte Schroeven van haar lijsten.

Tijdens de oorlogsjaren kwamen de beste renners te Walem op de band en zelfs voor weinig contractgeld. Indien de renners maar een vergunning op zak hadden, konden ze het dreigend spook van naar Duitsland gestuurd te moeten afwenden. Er kwamen toen zelf week-meetings aan te pas. Kampioenen gaven er wat ten beste: Adelin Van Simays, Omer De Bruycker, Rene Janssens, Rik Van Steenberghe, de gebroeders Gloieux, zelfs Jan Derksen en Schulte-Boeyen. De mooiste herinneringen, als renner en als mens, blijven te Walem aan Achiel Bruneel. Dat wilden we ook wel onderstrepen.

Na de oorlog was er heel wat temperament nodig om de piste "levend" te houden. Stijgende onkosten, minder belangstelling. We herinneren ons de tijd van René Van Loock (Katelijne), Jef Suys (Mechelen), Marcel Van Steenberghe (Brussel) en ook Theo Schroeven, de kleinzoon die zowel het op de weg als op de baan probeerde. Jef Schroeven bleef in de beweging. Hij vond links en rechts steun maar toch diende hij zich de jongste jaren te beperken tot het inrichten van wedstrijden voor jongens die nog niet aangesloten zijn. Daar hoopt hij dra verandering in te brengen. Inderdaad heeft Jef Schroeven nu zijn hoop gesteld op 1964, dwanneer de aanvraag zal gericht worden aan de BWB. De piste heeft in de loop der jaren heel wat sleet ondergaan. Overstromingen van de Nete en het winterweer, vooral de jongste periode waren nadelig. Voor aanvang van dit seizoen gebruikte Jef Schroeven 3000 kg. Cement om "zijn" baan op te kalefateren. En verbeteringen komen er nog! Alleen dat zal blijven: de onweerstaanbare drang naar de sport en misschien ook de oude roephoorn en de oude, koperen bel van voor 40 jaar zullen blijven. Ze schijnen haast folkloristisch in deze tijd. Het is de kleur van de 4-jarige Walemse wielersbaan.

P.F.

in onze dagbladen

24 september Gazet van Mechelen

Pol Schroeven 70 jaar muzikant

Geestdriftig gehuldigd te Walem

We zouden de meest inslaande superlatieven willen gebruiken om de schoonheid, vreugde, vriendschap, kunstgenot te typeren die over Walem spoelden bij het jubileum van Pol Schroeven, 70 jaar muzikant. En wat er wel het meest op het voorplan stond: de jubilaris Schroeven of het enige kunstrijke jubelconcert in het parochiecentrum blijft nog een vraagteken. Feit is dat men aan Polle Schroeven geen mooier concert, geen mooier geschenk kon aanbieden dan dat van "Ruppelzonen". En met Paul Schroeven als dirigent vond de jubilaris er een stukje van zichzelf in weer: de muziek en de kunst! In twee woorden trachten we de jubeldag voor Walem en voor Polle Schroeven weer te geven: uniek en magistraal.

Burgervader Vinckx drukte de algemene dank, bewondering en genegenheid uit tegenover een kranig, eerbaar en fijnzinnig dorpsgenoot en bood herinneringsplaketen aan. De jubilaris bedankte gepast zonder veel omhaal en oprecht. De weg naar de concertzaal werd geëffend door St-Cecilia, die aan de ingang haag vormde en aan Cocordia en haar jubilaris de "muzikale" eer bewees. Kinderen en kleinkinderen omstuwden hun gevierde stamvader. Welkom kwam van de h. Albert Carpentier, ondervoorzitter Concordia, die de levensschets van Pol samenvatte. Huldewoorden ook voor de voorzitters van de maatschappij uit Battel en St-Cecilia uit Mechelen. Een massa bloemen van verenigingen en particulieren werd aangeboden door kleine meisjes van Concordia, die met hun witte uniformen een subliem decor vormden.....

Proficiat, Pol Schroeven, en nog veel jaren in uw Walem en in Concordia!

F.D.

9 oktober Gazet van Antwerpen

Aanslag op fort Walem vrijdeld!

Van de Voorde werd bij zijn verhoor dadelijk in beschuldiging gesteld van een misdadig plan: de man wou het fort van Walem opblazen! De "verdachte" lachte eens met deze aantijging. Doch hem werd de vraag gesteld hoe het kwam dat men in zijn jaszak een plan gevonden had waarop de inscriptie "36 bloemkolen" was gevonden.

De mannen van het gerecht lachte Van de Voorde vierkant uit. Zij beweerden wél op de hoogte te zijn van de terminologie gebruikt door de V.U. Inderdaad het jargon "bloemkolen" betekend niets meer of minder dan bommen.

Het lijkt zowat het gegeven van een melodrama.

Het plan in kwestie was een stukje papier waarop Schaliënhoef was aangeduid, de Antwerpse steenweg en het fort van Walem. Getekend door de moeder van Van de Voorde.

Inderdaad, enkele dagen tevoren moest Van de Voorde op last van zijn moeder bij een hovenier in de omgeving van het fort van Walem 36 bloemkolen halen. Aangezien Van de Voorde niet al te best wist waar die bewuste hovenier woonde, had zij een schets gemaakt. En Van de Voorde had er opgeschreven: 36 bloemkolen. Aangezien het gerecht de hand had kunnen leggen op deze schets, kon zij verhinderen dat het Fort van Walem de lucht werd ingeblazen.

John Kennedy - vermoord op 22 november 1963

8 december Gazet van Mechelen

Kettingbotsingen

Op de baan Mechelen-Antwerpen te Walem, hadden verschillende botsingen plaats die alleen materiële schade voor gevolg hadden. Biezonder spektakulair was de aanrijding van een autokamion bestuurd door De Jonghe uit Antwerpen die ingevolge een slippartij van de rijbaan afweek, het rijwielpad overreed en tussen een boom en een betonnen-elektriekpaal tot stilstand kwam voor een diepe gracht. De kamion liep zware schade op.

Hulde aan burgemeester

In 1946 werden in België de eerste verkiezingen na de Tweede Wereldoorlog gehouden. Op maandag 7 april 1947 (tweede paasdag) wapperde in Walem de Belgische driekleur bij de inhuldiging van Notaris Van Genechten als burgemeester.

Die dag kon natuurlijk niet voorbijgaan zonder allerlei feestelijkheden. Om 10 hr. werd tijdens de hoogmis de nieuwe burgemeester in de bloemen gezet. Ondertussen wachtten de duivenliefhebbers vol spanning op hun blauwe geschelpten die in Quiévrain waren vertrokken. De nieuwe burgemeester schonk immers een mooie schaal aan de overwinnaar.

Burgemeester Van Genechten en pastoor Goetstouwers in de koets.

Het grote evenement van de dag was de "Prachtige Geschiedkundige Stoet" die om 14.30 hr. vertrok aan Walem brug. Naast de fanfares Concordia en St. Cecilia en de reuzen van Duffel maakten 8 groepen hun opwachting. Elke groep had als onderwerp een belangrijke historische gebeurtenis die verband hield met Walem. Op het einde van de stoet reed de koets met de nieuwe burgemeester, vergezeld van pastoor Goetstouwers en enkele notabelen.

De praalwagen met de "Walemse maagdekens".

Als laatste onderdeel van de feestelijkheden werd de burgemeester plechtig ontvangen op het gemeentehuis door de gemeenteraad en kreeg hij de sleutels van Walem aangeboden. Na een aantal toespraken werd uiteindelijk de "eerewijn" geschonken.

Interessant is wel het programmaboekje dat bij dit gebeuren werd gepubliceerd omwille van de reclames. Niet minder dan 40 Walemse handelszaken prijzen hun waren en diensten aan. Hieruit blijkt dat je in Walem zowat alles kon vinden wat je maar wilde, van aannemers tot schoenmakers en alles daartussen. Waar is de tijd...

Programmaboekje

Van Genechten

Louis Schelkens als ridder in de stoet.

Germaine Carpentier als adellijke dame in de stoet.

1947 - Handelszaken

De handelszaken die adverteerden in het programmaboekje van 1947 hebben we op deze schematische kaart proberen weer te geven. Enkele foto's illustreren ook de nijverheid in die dagen. De straatnumering was in 1947 anders dan nu. In 1978 fuseerde Walem met Mechelen en veranderde de richting van de straatnummering. Voorheen (en dus ook in 1947) liep die van de brug naar het fort, daarna van het fort naar de brug.

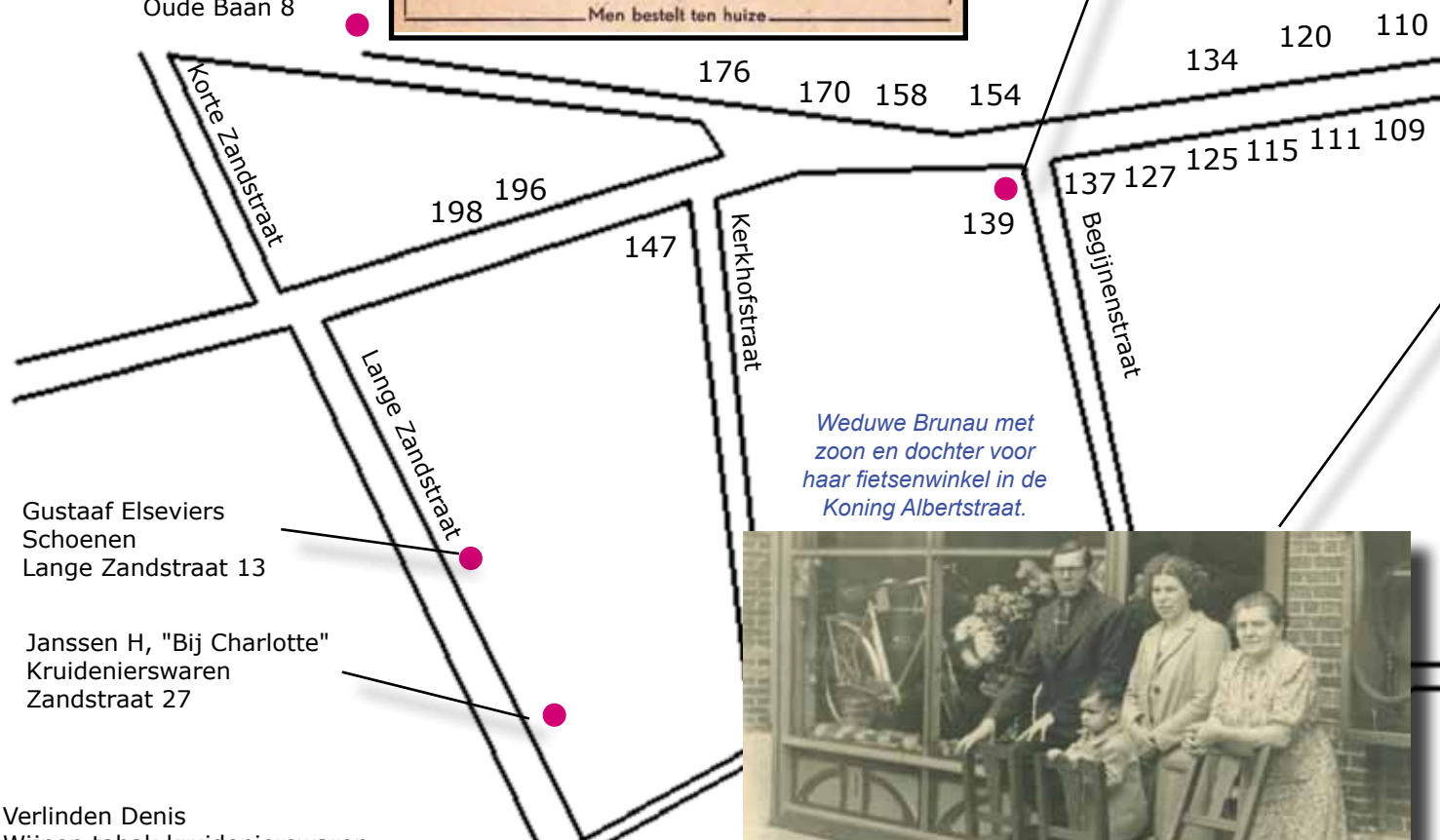
Koning Albertstraat - even kant

Mathildje Crauwels - Alle kruidenierswaren - 8
 Gebroeders Hellemans - Aannemers - 38
 Voet H, - De Pooter - Ijzerwaren smidse - 60
 Gellens L, (genaamd Zware Gillaume) - Wijnen likeuren rookartikelen - 62
 Crauwels Fr, - Hendrickx - Kruidenierswaren verven vernissen behangpapier - 88
 Van Nut L, - Schilder verven vernis behangpapier - 90
 Vincx Corneel & zoon - Kantoormeubelen - 106
 Weduwe De Vos "bazarke bij Clemanske" - Kruidenierswaren groente fruit - 110
 Hendrickx - Hofmans - Bakkerij - 120
 Gebroeders H, en L, Schelkens - Handel in hooi en kolen - 134
 Frans Guldentops - Kennes - Fruit groenten chocolade wijnen - 154
 Van Oosthoven - Kaashandel - 158
 Huis Smedts P, - Beenhouwerij - 170
 Carpentier- Tournaye - Winkel en bakkerij - 176
 G, Van Hoof - Bonjean - Kleermaker - 196
 Verhaegen G, - Vitraux serren inlijstingen - 198

Fons (rechts) en Albert Carpentier in de bakkerij van hun vader Jan.

Nuytkens Lucia
 Fietsenhandel
 Oude Baan 8

Weduwe Brunau met zoon en dochter voor haar fietsenwinkel in de Koning Albertstraat.

Verlinden Denis
 Wijnen tabak kruidenierswaren
 Pastorijsstraat 13
 Woning naast de ingang van het kerkhof
 Op deze kaart onder foto van Bruneau

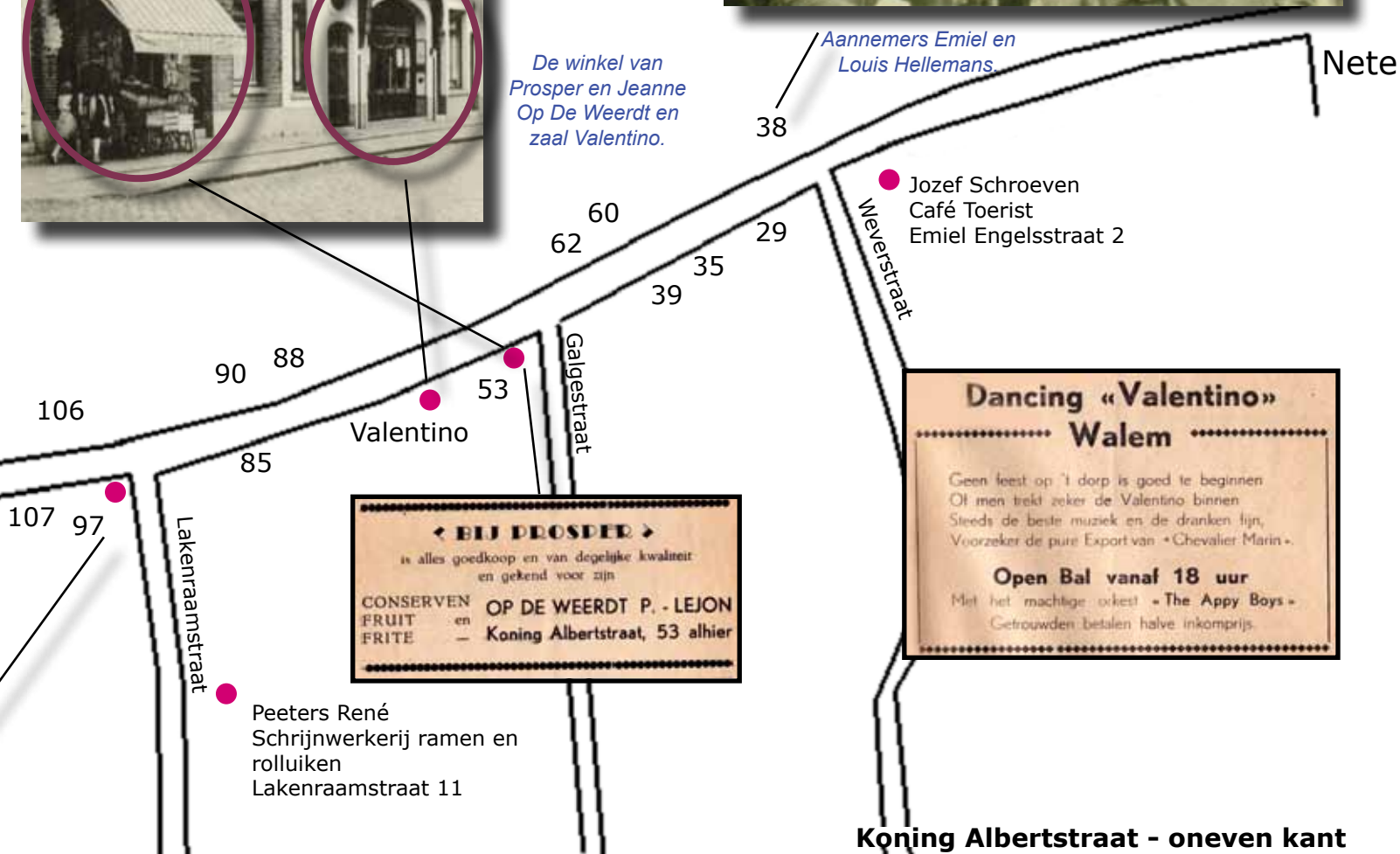
in Walem

De winkel van
Prosper en Jeanne
Op De Weerdt en
zaal Valentino.

Aannemers Emiel en
Louis Hellemans

← **BIJ PROSPER** →
is alles goedkoop en van degelijke kwaliteit
en gekend voor zijn
CONSERVEN **OP DE WEERDT P. - LEJON**
FRUIT en
FRITE — **Koning Albertstraat, 53 alhier**

Dancing «Valentino»
Walem
Geen feest op 't dorp is goed te beginnen
Of men trekt zeker de Valentino binnen
Steeds de beste muziek en de dranken lijn,
Voorzeker de pure Export van «Chevalier Marin».
Open Bal vanaf 18 uur
Met het machtige orkest «The Appy Boys»
Getrouwen betalen halve inkomprijs.

Koning Albertstraat - oneven kant

- Peeters Jan - Glazenmaker - 3
- Van Den Bergh Armand - Garagist - 29
- De Belder Leonard - Oosters - Wagens en kruiwagens - 35
- Gezusters Crauwels - Beerhandel - 39
- Bij Prosper Op De Weerdt P. - Lejon - Conserve fruit frite - 53
- Michiels Edmond - Algemene bouwonderneming - 85
- Weduwe Brunau en zoon - Fietsenhandel - 97
- "Sieke" Bij De Vos Jules - kruidenierswaren conserve ellegoed en fluwijnen - 107
- Etablissement Th, Vinck - Van Dieren - Kantoormeubelen - 109
- Etablissement L, Vinckx - Vervoort - Fabriek van kantoormeubelen - 111
- L, Crauwels - Wijnen likeuren rookartikelen - 115
- P, Hellings & W, Goevaarts - Ijzerwaren Meubel- en bouwbenodigdheden - 125
- Josephine Crauwels René-Hellinx - Kruidenierswaren - 127
- Huis Delhaize A, Carpentier-Brunau - Kruidenierswaren wijnen en likeuren groenten en fruit - 137
- Jan Carpentier - De Koninck - Bakkerij - 139
- Frans Maurits - Nuytkens - eetplaatsen Keukenmeubelen slaapkamers salons matrassen - 147

Zevende dag van

Belastingformulier voor Walem en Battenbroek van 24 augustus 1798.

Na een chaotische periode met oorlogen tussen de Oostenrijkse Habsburgers en het Franse revolutionaire bewind maakten de Oostenrijkse Nederlanden van 1794 tot 1815 deel uit van Frankrijk.

Onder de Franse grondwet werd een centraal geordende eenheid in belastingen ingevoerd. Dit maakte voorgoed een einde aan de toenmalige versnipperde, chaotische en ondoorzichtige manier waarop belastingen werden geïnd. De belasting op persoonlijk inkomen (Contribution Personnelle) kreeg in dit nieuwe systeem de belangrijkste plaats. Rijkdom werd afgemeten aan het aantal tewerkgestelde arbeiders en dienstbodes, het bezit van koets- en rijpaarden, haardsteden (ook schoorsteengeld genoemd) en het aantal ramen en vensters in het huis. De eigenaars van kastelen met 100 vensters zullen het geweten hebben... Ook de waarde van de grond kreeg een rol toebedeeld. De belastingambtenaar kwam aan huis om alles vast te stellen. De afhandeling van de opgelegde som aan belasting werd daarna in het dorps huis of in een drankgelegenheid afgerond. De "bijdrage" werd berekend in franken (franc), sinds 1795 de Franse nationale munteenheid in decimale vorm (1 franc=10 décimes=100 centimes).

In het Rijksarchief in Beveren vonden we een document gedateerd "7 fructidor an VI" volgens de Franse revolutionaire kalender. Deze kalender verving tussen 1793 en 1806 de christelijke

Gregoriaanse kalender. Deze datum komt overeen met 24 augustus 1798. Walem maakte toen deel uit van het departement van de Twee Netes, kanton Duffel en Katelijne-Waver. Het document geeft een overzicht van alle belastingbetalers van Walem en Battenbroek en het bedrag dat hen werd aangerekend.

Het document is nog in redelijke staat maar heeft wel vochtschade opgelopen. Hierdoor is de inkt op een aantal plaatsen in het papier uitgelopen, wat het ontcijferen van de tekst niet altijd gemakkelijk maakt.

Interessant is wel dat in het document alle beroepen werden genoteerd. Zo betaalden 34 landbouwers, 29 arbeiders, 14 herbergiers, 7 kleermakers, 5 wevers, 5 bakkers, 4 kruideniers, 3 schrijnwerkers, 2 hotelier-herbergiers en schoenmakers, en telkens 1 herbergier-jeneverstoker, zadelmaker-lederbewerker, jeneverstoker, landbouwer-jeneverstoker, klompenmaker, spinster, zouthandelaar, houthandelaar, handelaar in bonnetterie, leerlooier-schoenmaker, hoefsmid, molenaar-olieslager, notaris, chirurgijn, textielhandelaar, beenhouwer, metser en rentenier-handelaar belastingen.

Van de 132 vermelde woonplaatsen stonden er 74 in de huidige Koning Albertstraat, in het formulier aangeduid als "rue de la chaussée" of Steenweg. In de Boerenhoek (Oude Baan) betaalden 15 gezinnen belasting, in de Zandstraat 10, in de Begijnenstraat, Kerkhofstraat, Weverstraat en Battenbroek telkens 6. Blijkbaar veel dunner bebouwd zijn de Pastorijsstraat met 4, Mechelse Steenweg met 3, Galgestraat en Lakenraamstraat met telkens 1 belastingbetalend

vruchtmaand jaar VI

Walem op de Ferraris-kaart van 1770-1777.

Dit geeft een idee van de grootte van het dorp en de dichtheid van bewoning twintig jaar voor het Franse belastingsformulier werd opgesteld. (Bron: <https://www.kbr.be/nl/projecten/kaart-van-ferraris/>)

gezin. Hieruit blijkt duidelijk dat Walem toen nog een echt "straatdorp" was, met de bewoning geconcentreerd langs de huidige Koning Albertstraat en Oude Baan. Buiten een klein aantal woningen in de zijstraten was de grond voornamelijk in gebruik door de 34 opgesomde landbouwers. Dit komt volledig overeen met wat opgetekend werd in de "Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik", voor het grootste deel gerealiseerd tussen 1770 en 1777 onder leiding van graaf de Ferraris.

Opvallend is wel dat een dorp als Walem toen nog in ongeveer alle behoeften van zijn inwoners kon voorzien. Landbouwproducten, meel, bier, jenever en azijn werden lokaal geproduceerd. Vijf bakkers en zeventien herbergen "verwerkten" een deel van de productie. Bij vier kruideniers en een zouthandel kon men verder in zijn behoeften voorzien. Een spinster, vijf wevers, zeven kleermakers, drie schoenmakers en een klompenmaker lieten de inwoners niet in de kou staan. Voor de paarden was een zadelmaker en een hoefsmid in het dorp gevestigd. Ook een notaris en een chirurgijn woonden in het dorp.

Belastingtarieven

De grootse beroepsgroepen zijn duidelijk de landbouwers (34), arbeiders (29) en

herbergiers (14). Landbouwers betaalden van 2,1 tot 12 frank. Ongeschoolde arbeiders zoals boerenknechten betaalden 1,1 frank, geschoolde arbeiders tot 3,3 frank. Eenvoudige kroegbazen betaalden vanaf 3 frank, oplopende voor de hotelier-herbergiers tot 36,12 frank. De grootverdieners zijn duidelijk een jeneverstoker (46,4 frank) en een molenaar-olieslager (eveneens 46,4 frank). Aan de top staat een azijnmaker-jeneverstoker die 66,6 frank wordt aangerekend. Deze laatste betaalde dus zestig keer meer belasting dan een ongeschoolde arbeider! Naargelang het genoteerde beroep werden ook allerlei tussentarieven aangerekend.

Alfabetische lijst met de namen van de belastingsbetalers van 1798

Gerard ?? ?? - Steenweg - 16,18 francs	Pierre Claes arbeider - Zandstraat - 3 francs	François De Boek arbeider - Steenweg - 3 francs
Corneil Aepers kleermaker - Steenweg - 3 francs	François Claesens kleermaker - Galgestraat - 3 francs	André De Boek schrijnwerker - Boerenhoek - 6,6 francs
Jean Baptiste Aertgeerts bakker - Steenweg - 9,8 francs	Wwe. Coenraat kruidenier - Steenweg - ? francs	François De Groof landbouwer - Boerenhoek - 4,4 francs
Jean Andries arbeider - Boerenhoek - 2,1 francs	Jean Baptiste Colders landbouwer jeneverstoker - Steenweg - 19,12 francs	Jean Baptiste De Koninck arbeider - Boerenhoek - 3 francs
Jacques Baptist arbeider - Weverstraat - 3 francs	François Cools herbergier - Steenweg - 3,4 francs	Wwe. De Koninck spinster - Kerkhofstraat - 1,1 francs
Jean Baptiste Smets kleermaker - Steenweg - 1,1 francs	Pierre Cools arbeider - Steenweg - 1,1 francs	Wwe. Gille De Mayer landbouwer - Weverstraat - 3 francs
François Berckmans ?? - Steenweg - 6,12 francs	Gommaire Cuppens landbouwer - Konijnenstraat - 3 francs	Egide De Nayer landbouwer - Boerenhoek - 7,5 francs
Jean Boisak arbeider - Kerkhofstraat - 3 francs	Jean Baptist de Belder arbeider - Steenweg - 4 francs	Jean Baptiste De Weever herbergier - Op de dijk - 4 francs
Gommaire Bonte kleermaker - Steenweg - 1,1 francs	Arnold De Belder herbergier - Steenweg - 8,8 francs	Philippe Devleeshouwer houthandelaar - Steenweg - 18,8 francs
Egide Boon metser - Steenweg - 4,4 francs	Jean De Bie landbouwer - Dijkstraat - 12 francs	Wwe. Devleeshouwer herbergier hotelier - Steenweg - 29,4 francs
Corneil Casteels zouthandelaar - Pastorijstraat - 3 francs		

Azijnfabriek St. Michel rond 1900, later de Liebigfabriek.

In 1798 waren er twee azijnmakers in het dorp actief.

Het gaat over Engelbert Scheltiens die ook bierbrouwer was en Dominique Pauwels die jeneverstoker was.

Jacques Dewinter
landbouwer - Steenweg - 8 francs

Jean Dulonde (?)
textielhandelaar - Steenweg - 16,16 francs

François Dyck
herbergier - Steenweg - 3 francs

Gommaire Fierens
landbouwer - Konijnenstraat - 5 francs

Pierre Franckaert
schrijnwerker - Steenweg - 8,8 francs

Jean François
arbeider - Steenweg - 3 francs

Jean François Van Hoof
chirurgijn - Steenweg - 3,16 francs

Jean Baptiste Frans
mondeur (??) (mogelijk mouter) - Steenweg - 19,12 francs

François Frans
arbeider - Boerenhoek - 1,1 francs

François Frans
landbouwer - Boerenhoek - 7,7 francs

Pierre Frans
landbouwer - Mechelse steenweg - 8,1 francs

Jean Frans
arbeider - Steenweg - 3 francs

Walter Goosens
arbeider - Begijnenstraat - 6 francs

De houten windmolen op de dijk aan de Nete rond 1900.

*In 1798 was er één molenaar in het dorp (of eerder molenaarster):
Wwe. Van den Bogaert.*

*Ze staat met een dubbel beroep vermeldt, naast molenaar was ze ook
olieslager.*

*Op de kaart van Ferraris (twintig jaar eerder) staat de molen ook
gemarkeerd.*

Pierre Guldentops
arbeider - Boerenhoek - 1,1 francs

Jean Hellemans
landbouwer - Weverstraat - 4,4 francs

Jean Hellemans
arbeider - Steenweg - 5,4 francs

Jacques Hellemans
landbouwer - Weverstraat - 3 francs

François Herckmans
herbergier - Steenweg - 5,12 francs

Jean Huybrechts
herbergier - Pastorijstraat - 6 francs

Wwe. Pierre Huybrechts
landbouwer - Steenweg - 8,8 francs

Jean Huybrechts
schoenmaker - Steenweg - 1,1 francs

Joseph Huybrechts
herbergier - Steenweg - 4,4 francs

Pierre Keersmaekers
arbeider - Begijnenstraat - 3 francs

Jean Kersmaekers
wever - Boerenhoek - 1,1 francs

Jean Baptiste Lertoir(?)
notaris - Steenweg - 16,8 francs

François Leus
herbergier - Steenweg - 5 francs

Jean Leyers
landbouwer - Zandstraat - 5,1 francs

Guillaume Liekens
landbouwer - Kerkhofstraat - 3 francs

Pierre Loockx
herbergier - Steenweg - 11,14 francs

Jean Loockx
landbouwer - Kerkhofstraat - 6,1 francs

Corneil Luyckx
beenhouwer - Steenweg - 15 francs

Jean Baptiste Maerschalk
kruidenier - Steenweg - 18,8 francs

Pierre Marien
landbouwer - Zandstraat - 7 francs

Jean Baptiste Martens
deurwaarder - Steenweg - 4,3 francs

Antoine Mertens
bonnetterie - Steenweg - 4,4 francs

Jean Meulders
bakker - Steenweg - 5,12 francs

Jean Michiels
klompenmaker - Steenweg - 1,1

francs	François Nauwelaers herbergier - Mechelse steenweg - 6 francs	Dominique Pauwels (?) jeneverstoker azijnmaker - Steenweg - 66 francs
Jean Michils landbouwer - Begijnenstraat - 2,1 francs	Pierre Neutjens landbouwer - Steenweg - 8,8 francs	Henri Peeters arbeider - Steenweg - 3 francs
Joseph Minoie landbouwer - Zandstraat - 7 francs	François Nys herbergier - Steenweg - 4,6 francs	Jean Peeters landbouwer - Kasteelstraat - 5,6 francs
Antoine Mispelters schrijnwerker - Kerkhofstraat - 7 francs	Pierre Oedens kleermaker - Steenweg - 4 francs	Joseph Pelock (?) kleermaker - Steenweg - 3,3 francs

Topjobs van 1798

- jeneverstoker azijnmaker*
Dominique Pauwels 66 francs
- jeneverstoker*
Philippe Van Hoorenbeek 46,6 francs
- molenaar olieslager*
Wwe. Van den Bogaert 46,6 francs
- herbergier hotelier*
Jean Baptiste van Nedveen 36,12 francs
- bierbrouwer azijnmaker*
Engelbert Scheltiens 31,8 francs
- bakker*
Antoine Storms 30,8 francs
- herbergier jeneverstoker*
François Van Campenhout 30,16 francs
- herbergier hotelier*
Wwe. Devleeshouwer 29,4 francs
- leerlooier schoenmaker*
Jacques Selleslagh 27,4 francs

Pierre Peters arbeider - Weverstraat - 3 francs	Jacques Selleslagh leerlooier schoenmaker - Steenweg - 27,4 francs	Pierre Switters arbeider - Steenweg - 1,1 francs
Jean Pomplément metser - Raamstraat - 3 francs	Antoine Smets landbouwer - Zandstraat - 5 francs	Lambert Van Bat arbeider - Steenweg - 3 francs
Corneil Possemiers landbouwer - Steenweg - francs	? Jean Smets arbeider - Zandstraat - 3 francs	Jean Baptiste Van Boekel rentenier handelaar - Steenweg - 19,12 francs
Ignace Raes kruidenier - Boerenhoek - 2,16 francs	Jean Smits landbouwer - Tongske - 3 francs	François Van Campenhout herbergier jeneverstoker - Steenweg - 30,16 francs
André Raeymakers hoefsmid - Steenweg - 10,16 francs	Baptiste Stobbaert kruidenier - Steenweg - 6,6 francs	Wwe. Van den Bogaert molenaar olieslager - Steenweg - 46,4 francs
Charles Reussens hoefsmid - Steenweg - 4,4 francs	Remi Stobbaerts kleermaker - Steenweg - 3 francs	Jean Van den Broek arbeider - Steenweg - 1,1 francs
Pierre Rombouts landbouwer - Zandstraat - 9,16 francs	Antoine Storms bakker - Steenweg - 30,8 francs	André Van den Eynden bakker - Steenweg - 5,6 francs
Engelbert Scheltiens bierbrouwer azijnmaker - Steenweg - 31,8 francs	Pierre Straetmans (?) arbeider schrijnwerker - Steenweg - 1,1 francs	Jacques Van der Auwera bakker - Steenweg - 5,12 francs
Corneel Schoefs landbouwer - Steenweg - 5,12 francs	Jacques Switters arbeider - Steenweg - 1,1 francs	Pierre Van der Auwera schrijnwerker - Steenweg - 3 francs

Walter Van der Auwera landbouwer - Zandstraat - 3 francs	Jean Van Kelst landbouwer - Begijnenstraat - 6 francs	François Verrist arbeider - Pastorijstraat - 3 francs
Alexandre Van der Veken arbeider - Boerenhoek - 3 francs	Jean Van Luyck landbouwer - Boerenhoek - 3 francs	Pierre Verstraeten (?) arbeider - Steenweg - 3 francs
Corneil Van Dijck arbeider - Boerenhoek - 3,2 francs	Jean Baptiste Van Nedveen(?) herbergier hotelier - Steenweg - 36,12 francs	Wwe. Vinckx kleermaakster - Kerkhofstraat - 3 francs
Jean Van Grootven landbouwer - Steenweg - 9,18 francs	Jean Van Rijmenam arbeider - Begijnenstraat - 3 francs	François Vincx metser - Steenweg - 3 francs
François Van Hoeck zadelmaker - leerbewerker - Zandstraat - 3,3 francs	Michel Verbeemen wever - Boerenhoek - 4,4 francs	Pierre Voorspoels landbouwer - Mechelse steenweg - 4 francs
Wwe. Van Hoochten landbouwer - Steenweg - 10,16 francs	Pierre Verbeemen wever - Weverstraat - 3 francs	Jean Wijckmans arbeider - Steenweg - 3 francs
François Van Hoof landbouwer - Pastorijstraat - 3 francs	Corneil Vermariën schoenmaker - Steenweg - 5,12 francs	Wwe. Willems weefster - Steenweg - 4 francs
Jean Van Hoof landbouwer - Zandstraat - 6,2 francs	Jean Baptiste Verreeken herbergier - Steenweg - 4,5 francs	Jean Willems wever - Boerenhoek - 1,1 francs
Philippe Van Hoorenbeek jeneverstoker - Begijnenstraat - 46,4 francs	Antoine Verreet herbergier - Steenweg - 6,2 francs	

 sd

Straatnamen 1798

De straatnamen in 1798 verdienen bijzondere aandacht. De meeste belastingbetalers woonden op de "Steenweg", vandaag heet die straat "Koning Albertstraat".

Een aantal straten dragen meer de tweehonderd jaar later nog steeds dezelfde naam.

- Weverstraat
- Zandstraat-
- Kerkhofstraat
- Pastorijstraat
- (Laken)raamstraat

Andere straatnamen verdwenen met de fusie van Walem met Mechelen in 1978.

- "Begijnenstraat" werd "Muskenstraat"
- "Galgestraat" werd "Noordveld"

De straat "Boerenhoek" verwijst mogelijk naar de ruime omgeving van wat nu de Oude Baan is.

Een aantal straatnamen zijn helemaal verdwenen:

- Mechelse Steenweg
Dit zou kunnen verwijzen naar de "Mechelstraat" in Battenbroek, deze liep tussen wat nu de Emmaüsdreef is en het kapelletje van Battenbroek, dus vandaag deels "Spildoorn" en onder de autostrade
- Kasteelstraat
Waarschijnlijk in de omgeving van het kasteel van Battenbroek
- Tongske
De landtong op de samenvloeiing van Dijle en Nete
- Konijnenstraat
Op oude kaarten vinden we deze terug als de straat langsheen het rusthuis naar het Polderhoeve (Dijledijk).
- Op de dijk
- Dijkstraat

Vroeger en nu !

Een aantal jaar geleden was de structuur van dit huis nog te herkennen in het straatbeeld. Na een grondige verbouwing heeft alles een modern uitzicht gekregen.

Ooit stond op deze plaats "Estaminet In De Ruiter". Toen dit verdween, kwam dit huis in de plaats.

Decennialang ook de plaats van de frituur. Ooit enkel een kraam dat broederlijk naast het bushokje stond.

De frituur verhuisde van het kraam naar de woning en die werd daarna ingrijpend gerenoveerd.

Wat ik altijd al heb willen vragen !

Vraag Is er ooit iemand van een konijn bevallen?

We stonden onlangs aan de toog en mijn beste vriend vertelde dat hij vader geworden was. Ik vroeg hem meisje of jongen ? Iemand anders antwoordde "toch zeker geen konijn". Heel grappig.....of niet? Is er ooit iemand van een konijn bevallen?

We gaan we naar de 18e eeuw in Engeland en naar "The rabbit queen"

Antwoord

Het begin van een vreemd verhaal

Mary Toft werd geboren in februari 1703 in Goldalming (Surrey) in Groot-Brittannië. Toen ze 17 jaar jong was, in 1720, stapte ze in het huwelijksbootje met Joshua. In de jaren die volgden, baarde ze drie kinderen. Een gewone Engelse huisvrouw, zou je denken. Niks bijzonders.

Mary Toft

Maar op 23 april 1726 vond er een ommekeer plaats in het leven van Mary Toft, die inmiddels zwanger was van haar vierde kind. In de velden van Goldalming had ze konijnen zien huppelen en geprobeerd er een te vangen. Ze had namelijk enorme zin in een lekkere konijnenbout. Voor arme mensen zoals zij was konijnenbout hetzelfde als wat voor zwervers kaviaar is. Maar hoeveel sprintjes de zwangere Mary ook trok, telkens trok ze aan het kortste eind. De snelle konijntjes wisten voortdurend aan de grijpgrage handen van Mary te ontsnappen. Vanaf dat moment zou de lekkernij 'konijnenbout' in Mary's hoofd gaan zitten... Ze raakte in al haar vezels geobsedeerd door de smachtende gedachte aan een hapje konijnenvlees.

In de maanden erna gebeurden er vreemde dingen. In juli en augustus 1726 beviel Mary Toft, kort na elkaar, twee keer van vreemde stukken vlees. Niemand kon thuisbrengen om wat voor soort vlees het ging, maar een mens was het zeker niet. Het werd nog vreemder, want op 27 september 1726 beviel Mary wederom. Dit keer kwam er varkensvlees tussen haar benen naar buiten. Volgens kenners – haar man schakelde een arts met dertig jaar ervaring in: John Howard – ging het om de ingewanden en longen van een varken. In de dagen erna kwamen de andere delen van het varken eruit.

Konijn na konijn

Vanaf oktober 1726 begon Mary Toft, volgens de ingeschakelde verloskundige, konijnen ter wereld te brengen. Het ging niet om een incident, want in november baarde Mary elke dag wel een konijntje. Dit was voor de verloskundige John Howard het sein om kennissen en andere experts in te schakelen. Engelse kranten pakten het bijzondere verhaal op en schreven zoetsappige, gedetailleerde verhalen over hoe de konijntjesfabrikant Mary Toft tal van knaagdiertjes op de wereld zette. Soms kwamen de konijn-

tjes er levend uit, maar nog vaker – door het harde persen van Mary – als een hoopje botten met een velletje eromheen.

Opnieuw werden er experts bijgehaald. Nathaniel St. Andre, een Zwitserse arts van het koninklijk huis van de Engelse vorst George I, kwam langs. Ook de persoonlijk secretaris van de Welshe prins, Samuel Molyneux, kwam een kijkje nemen. Arts St. Andre, bekend geworden al 'The Rabbit Doctor', geloofde dat het verhaal op waarheid berustte en maakte een pamflet over Mary's konijnendrang. In heel Engeland werd het pamflet een bestseller.

De ontmaskering van Mary Toft door koning George I

De Engelse koning George I was nog niet geheel overtuigd en toverde wederom een medisch konijn uit zijn hoge hoed: hij stuurde een tweede arts uit de hofhouding richting Mary Toft. Deze dokter kwam tot een hardere conclusie dan zijn voorganger St. Andre: het verhaal van Mary Toft achtte hij ongeloofwaardig en kon volgens hem niet kloppen. Ondertussen gingen religieus leiders met Tofts verhaal aan de haal. Zo stelde men dat als zwangere vrouwen een te innige omgang hadden met konijnen, zij konden veranderen in mensen die konijnen op de wereld konden zetten. Predikanten en boetpredikers verkondigden vanaf de kansel dat Mary van bestialiteit hield, bezeten was door de duivel en daarom konijnen kon baren. De satan zat er in elk geval achter. Maar vooral slagers waren de dupe van Mary Tofts vreemde bevallingen. Ze verkochten haast geen konijnen meer, omdat veel Engelsen bang waren dat het eten van deze knaagdieren tot ongewenste zwangerschappen zou kunnen leiden.

Op 29 november 1726 greep koning George I in. Hij liet Mary, die intussen al iets van zeventien konijntjes had voortgebracht, opnemen in Lacy's Bagnio, een badhuis in Londen. Hier werd ze voortdurend geobserveerd door de medisch specialist Richard Manningham. Vreemd genoeg hoorde de deze arts, hoe lang hij Mary ook observeerde, geen kreten van nieuwgeboren konijntje meer. Was Mary's baarmoeder leeg? Waren de konijntjes op? Nog één keer probeerde Mary het: begin december vroeg ze om een medewerker van het badhuis haar enkele konijntjes te leveren. De badhuisemployer weigerde Mary's verzoek.

Rechtszaak

Dit alles bleek althans uit de rechtszaak die men kort erna tegen Mary voerde vanwege haar leugens en bedrog. Mary Toft werd ontmaskerd als oplichtster. De konijntje die ze baarde, had ze zelf in haar vagina ingebracht. Zo gaf ze op 7 december 1726 aan de rechter toe. Mary Toft, die een tijdje in het cachot had gezeten, werd niet veroordeeld. Ze ging terug naar Goldalming, waar ze in januari 1727 geen konijn, maar een vrouwenmens op de wereld zette: Elisabeth

Dit verhaal moet je zien met de achtergrond van armoede in die tijd. Iedereen probeerde iets bij te verdienen. Ook was er een grote fascinatie voor het occulte, het abnormale: de Siamese tweeling, de volledig behaarde vrouw, de olifant man

Bronnen

https://en.wikipedia.org/wiki/Mary_Toft
<https://historiek.net/mary-toft-vrouw-die-konijnen-baarde>

 hr

INHOUD

Editoriaal	3
Dag Walemaal	4
1963: 60 jaar geleden in onze dagbladen	5
Hulde aan burgemeester Van Genechten	7
1947 - Handelszaken in Walem	10
Zevende van de vruchtmaand VI	12
Vroeger en Nu	18
Wat ik altijd al heb willen vragen	19